

**ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ
ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ**

**ΣΧΟΛΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΤΕ**

**ΑΝΑΛΥΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ**

**Δρ. ΑΘΙΑΝΟΣ
Καθηγητής**

ΣΕΡΡΕΣ, ΙΟΥΝΙΟΣ 2015

Άδειες Χρήσης

Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons. Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Το έργο αυτό αδειοδοτείται από την Creative Commons Αναφορά Δημιουργού - Παρόμοια Διανομή 4.0 Διεθνές Άδεια. Για να δείτε ένα αντίγραφο της άδειας αυτής, επισκεφτείτε <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/deed.el>.

Χρηματοδότηση

Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.

Το έργο «**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο ΤΕΙ Κεντρικής Μακεδονίας**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.

Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

ΤΕΙ ΣΕΡΡΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

**ΑΝΑΛΥΣΗ
ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΩΝ**

(RATIO ANALYSIS)

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΩΝ

- Αριθμοδείκτες Ρευστότητας
- Αριθμοδείκτες Αποδοτικότητας
- Αριθμοδείκτες Δραστηριότητας
- Αριθμοδείκτες Κεφαλαιακής Διάρθρωσης

Δείκτες Λειτουργικής Κερδοφορίας

- Δείκτης Μικτού Περιθωρίου Κέρδους
- Δείκτης Λειτουργικού Περιθωρίου Κέρδους
- Δείκτης Περιθωρίου Καθαρού Κέρδους
- Δείκτης Αποδοτικότητας Συνολικών Κεφαλαίων
- Δείκτης Αποδοτικότητας Ξένων Κεφαλαίων
- Δείκτης Αποδοτικότητας Ιδίων Κεφαλαίων

Δείκτης Μικτού Περιθωρίου Κέρδους

Το μικτό κέρδος μιας επιχείρησης ισούται με τις καθαρές πωλήσεις μείον το κόστος πωληθέντων. Ο δείκτης μικτού περιθωρίου κέρδους υπολογίζεται όπως παρακάτω:

$$\text{Μικτό Περιθώριο Κέρδους} = \frac{\text{Ακαθάριστα (Μικτά) Κέρδη}}{\text{Καθαρές Πωλήσεις}}$$

Δείχνει σε ποσοστό το Μικτό Περιθώριο Κέρδους με το οποίο πωλεί η επιχείρηση το παραγόμενο προϊόν, την αποτελεσματικότητα της εκμετάλλευσης και τον τρόπο που καθορίζει την τιμή του προϊόντος η επιχείρηση. Καταδεικνύει έμμεσα την ένταση του ανταγωνισμού.

Δείκτης Λειτουργικού Περιθωρίου Κέρδους

Το λειτουργικό κέρδος είναι, το μικτό κέρδος μείον το κόστος πωλήσεων, τις γενικές και διοικητικές δαπάνες. Ο τύπος υπολογισμού του λειτουργικού περιθωρίου κέρδους ισούται με:

$$\text{Λειτουργικό Περιθώριο Κέρδους} = \frac{\text{Λειτουργικό Κέρδος}}{\text{Καθαρές Πωλήσεις}}$$

Η μεταβλητότητα των τιμών του δείκτη λειτουργικού περιθωρίου κέρδους διαχρονικά, αποτελεί πρώιμο δείκτη για τον επιχειρηματικό κίνδυνο της επιχείρησης.

Δείκτες Μικτού και Λειτουργικού Περιθωρίου Κέρδους

$$2001: \frac{2.344.700}{5.030.600} = 46,61\%$$

$$2001: \frac{500.600}{5.030.600} = 9,95\%$$

$$2002: \frac{2.651.500}{5.491.200} = 48,29\%$$

$$2002: \frac{530.300}{5.491.200} = 9,66\%$$

$$2003: \frac{2.758.700}{5.576.400} = 49,47\%$$

$$2003: \frac{545.700}{5.576.400} = 9,79\%$$

ΠΙΝΑΚΑΣ 5.2	Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσεως της επιχείρησης "Α"		
	2003	2002	2001
Καθαρές Πωλήσεις	5.576.400	5.491.200	5.030.600
Κόστος Πωληθέντων	<u>2.817.700</u>	<u>2.839.700</u>	<u>2.685.900</u>
Μικτό Περιθώριο Κέρδους	2.758.700	2.651.500	2.344.700
Δαπάνες Πωλήσεων, Διοικητικές και Γενικές	<u>2.213.000</u>	<u>2.121.200</u>	<u>1.844.100</u>
Λειτουργικό Περιθώριο Κέρδους	545.700	530.300	500.600
Δαπάνες Τόκων (καθαρές)	67.400	86.200	101.800
Άλλα Έξοδα	56.800	32.600	16.400
Λειτουργικά έσοδα προ φόρων	421.500	411.500	382.400
Προβλέψεις για φόρους	<u>173.900</u>	<u>175.700</u>	<u>153.300</u>
Καθαρά Λειτουργικά έσοδα	247.600	235.800	228.900
Έκτακτα έσοδα	0.00	(30.000)	(59.900)
Καθαρά έσοδα	247.600	205.800	169.000
Μερίσματα προνομιούχων μετοχών	4,2	4,3	4,5
Διαθέσιμα καθαρά κέρδη (προς διανομή)	243.400	201.500	164.500
Μέσος αριθμός κοινών μετοχών σε κυκλοφορία (000)	74.881	75.904	76.537
Καθαρά κέρδη ανά μετοχή από λειτουργικές δραστηριότητες	3,25	3,05	2,93
Καθαρά κέρδη ανά μετοχή σε κοινές μετοχές	3,25	2,65	2,125
Μέρισμα ανά μετοχή	1,72	1,56	1,40

Δείκτης Λειτουργικού Περιθωρίου Κέρδους

Αν η επιχείρηση έχει επιπλέον έσοδα ή δαπάνες, τότε πρέπει να λαμβάνονται υπόψη πριν τον υπολογισμό των κερδών προ τόκων και φόρων (EBIT).

Σε ορισμένες περιπτώσεις οι αναλυτές προσθέτουν τα έξοδα αποσβέσεων υπολογίζοντας το περιθώριο κέρδους το οποίο αποτελείται από τα κέρδη προ αποσβέσεων, τόκων και φόρων (E.B.D.I.T). Η εναλλακτική αυτή μορφή του λειτουργικού περιθωρίου κέρδους αντικατοπτρίζει το σύνολο των ελεγχόμενων δαπανών.

Δείκτης Περιθωρίου Καθαρού Κέρδους

Ο συγκεκριμένος δείκτης σχετίζει τα καθαρά κέρδη με τις πωλήσεις της επιχείρησης. Τα καθαρά κέρδη είναι τα κέρδη μετά τους φόρους και πριν τα μερίσματα των προνομιούχων και κοινών μετοχών. Το περιθώριο αυτό δίνεται από τον ακόλουθο τύπο:

$$\text{Περιθώριο Καθαρού Κέρδους} = \frac{\text{Καθαρά Κέρδη}}{\text{Καθαρές Πωλήσεις}}$$

Δείκτης Περιθωρίου Καθαρού Κέρδους

$$2001 : \frac{228.900}{5.030.600} = 4,55\%$$

$$2002 : \frac{235.800}{5.491.200} = 4,29\%$$

$$2003 : \frac{247.600}{5.576.400} = 4,44\%$$

Συνοπτικά, ο δείκτης περιθωρίου καθαρού κέρδους δείχνει την καλή και συνετή διαχείριση και οργάνωση της επιχείρησης.

Δείκτης Αποδοτικότητας Συνολικών Κεφαλαίων

Ο δείκτης αποδοτικότητας συνολικών κεφαλαίων σχετίζει το σύνολο των παραγόμενων κερδών, με το σύνολο των απασχολούμενων κεφαλαίων της επιχείρησης (δανειακά κεφάλαια, προνομιούχες και κοινές μετοχές).

Επομένως, το μέγεθος των κερδών που χρησιμοποιείται είναι τα καθαρά κέρδη από λειτουργικές δραστηριότητες (προ μερισμάτων) συν την πληρωμή των τόκων των δανείων.

$$\text{Αποδοτικότητα Συνολικών Κεφαλαίων} = \frac{\text{Καθαρά Κέρδη} + \text{Έξοδα υπέρ τόκων}}{\text{Μέσα Συνολικά Κεφάλαια}}$$

Δείκτης Αποδοτικότητας Συνολικών Κεφαλαίων

Συνοπτικά, ο δείκτης αποδοτικότητας συνολικών κεφαλαίων μας δείχνει, με ποσοστό, το βαθμό αξιοποίησης των συνολικών κεφαλαίων (ίδια και ξένα κεφάλαια), την ικανότητα δηλαδή της διοίκησης να αξιοποιεί τα συνολικά κεφάλαια (κεφάλαια συνεταίρων, δάνεια από τράπεζες, πιστώσεις από προμηθευτές κλπ) και να παράγει από αυτά καθαρά κέρδη.

Δείκτης Αποδοτικότητας Ξένων Κεφαλαίων

Αν στον παραπάνω τύπο υπολογισμού του δείκτη, θέσουμε στον παρονομαστή μόνο τα ξένα κεφάλαια και όχι τα συνολικά, προκύπτει ένας νέος δείκτης ο οποίος μετρά την αποδοτικότητα των ξένων κεφαλαίων, παρέχοντας πληροφορίες για το αν συμφέρει στην επιχείρηση να συνάψει νέα δάνεια.

$$\text{Αποδοτικότητα Ξένων Κεφαλαίων} = \frac{\text{Καθαρά Κέρδη} + \text{Έξοδα υπέρ Τόκων}}{\text{Ξένα Κεφάλαια}}$$

ΠΙΝΑΚΑΣ 1	Ενοποιημένος Ισολογισμός της επιχείρησης Α για τέλος		
	χρήσης σε χιλιάδες € 2003	2002	2001
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Κυκλοφορούν Ενεργητικό			
Μετρητά	95,2	74,6	69,0
Εισπρακτέοι Λογαριασμοί – μείον προβλέψεις	575,3	655,6	575,6
Αποθέματα			
Έτοιμα Προϊόντα	302,8	309,1	324,1
Πρώτες Ύλες	93,7	86,7	110,7
Αγορές Α΄ Υλών και Αναλωσίμων	<u>38,8</u>	<u>26,5</u>	<u>39,1</u>
Σύνολο Αποθεμάτων	435,3	422,3	473,9
Άλλα κυκλοφορούντα στοιχεία	<u>150,4</u>	<u>150,0</u>	<u>414,1</u>
Σύνολο Κυκλοφορούντος Ενεργητικού	1,256.2	1,302.5	1,532.6
Διάφοροι χρεώστες και επενδύσεις	83.0	79.1	63.5
Γήπεδα-Οικόπεδα και Εξοπλισμός	2,066,1	1,914.6	1,745.6
(-) Μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις	<u>792.8</u>	<u>681.9</u>	<u>591.5</u>
Σύνολο ακίνητης περιουσίας	1,273.3	1,232.7	1,154.1
Ασώματες Ακίνητοποιήσεις (μείον αποσβέσεις)	427.4	446.2	466.7
Καθαρά πάγια στοιχεία από πρόωρη πάση λειτουργίας	-	-	<u>160.5</u>
Σύνολο Ενεργητικού	3,039.9	3,060.5	3,377.4

Υποχρεώσεις και Μετοχικό Κεφάλαιο			
Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις			
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις σε δάνεια	61.0	80.6	343.2
Ποσοστό επί μακροπρόθεσμων δανείων	57.9	32.9	32.3
Προμηθευτές	420.2	395.3	405.3
Προϋπολογιζόμενοι μισθοί, συντάξεις, μόνους	147.0	116.3	106.3
Προϋπολογιζόμενα ποσά πρόωθησης	120.2	105.7	92.6
Φόρος εισοδήματος	49.7	45.1	36.3
Διάφορες υπολογιζόμενες υποχρεώσεις	<u>198.6</u>	<u>195.4</u>	<u>173.8</u>
Σύνολο Βραχυπρόθεσμων Υποχρεώσεων	1,054.6	971.3	1,189.8
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις σε δάνεια	688.7	701.2	740.3
Διάφορες υποχρεώσεις	97.7	115.5	100.3
Μετατεθείσα σε μελλοντική χρήση καταβολή φόρου	348.9	366.7	327.7
Μετοχές συσσωρευτικού μερίσματος (μετατρέψιμες)	100.0	100.0	100.0
Μεταφερόμενος συμψηφισμός	(92.1)	(95.2)	(98.2)
Ίδια Κεφάλαια			
Κοινές μετοχές ονομ. αξίας 5€, 83.989.396 σε κυκλοφ.	420.0	420.0	420.0
Επιπλέον καταβεβλημένο κεφάλαιο	2.9	7.2	12.9
Κέρδη εις νέον	1,162.3	1,047.5	1,164.7
Συσσωρευμένες προσαρμογές συναλλάγματος	(24.5)	(52.9)	(29.3)
Μεταφορά υπολοίπων	(160.4)	(168.0)	(164.1)
Επαναγορά ιδίων μετοχών	<u>(558.2)</u>	<u>(352.9)</u>	<u>(386.7)</u>
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	842.1	901.0	1,017.5
Σύνολο υποχρεώσεων και ιδίων κεφαλαίων	3,039.9	3,060.5	3,377.4

ΠΙΝΑΚΑΣ 5.2	Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσεως της επιχείρησης "Α"		
	2003	2002	2001
Καθαρές Πωλήσεις	5.576.400	5.491.200	5.030.600
Κόστος Πωληθέντων	<u>2.817.700</u>	<u>2.839.700</u>	<u>2.685.900</u>
Μικτό Περιθώριο Κέρδους	2.758.700	2.651.500	2.344.700
Δαπάνες Πωλήσεων, Διοικητικές και Γενικές	<u>2.213.000</u>	<u>2.121.200</u>	<u>1.844.100</u>
Λειτουργικό Περιθώριο Κέρδους	545.700	530.300	500.600
Δαπάνες Τόκων (καθαρές)	67.400	86.200	101.800
Άλλα Έξοδα	56.800	32.600	16.400
Λειτουργικά έσοδα προ φόρων	421.500	411.500	382.400
Προβλέψεις για φόρους	<u>173.900</u>	<u>175.700</u>	<u>153.300</u>
Καθαρά Λειτουργικά έσοδα	247.600	235.800	228.900
Έκτακτα έσοδα	0.00	(30.000)	(59.900)
Καθαρά έσοδα	247.600	205.800	169.000
Μερίσματα προνομιούχων μετοχών	<u>4,2</u>	<u>4,3</u>	<u>4,5</u>
Διαθέσιμα καθαρά κέρδη (προς διανομή)	243.400	201.500	164.500
Μέσος αριθμός κοινών μετοχών σε κυκλοφορία (000)	74.881	75.904	76.537
Καθαρά κέρδη ανά μετοχή από λειτουργικές δραστηριότητες	3,25	3,05	2,93
Καθαρά κέρδη ανά μετοχή σε κοινές μετοχές	3,25	2,65	2,125
Μέρισμα ανά μετοχή	1,72	1,56	1,40

Δείκτης Αποδοτικότητας Συνολικών και Ξένων Κεφαλαίων

$$2002 : \frac{201.500 + 101.500}{(3.377.400 + 3.060.500) / 2} = 9,41 \%$$

$$2003 : \frac{243.400 + 77.000}{(3.060.500 + 3.039.900) / 2} = 10,50 \%$$

ΤΕΛΟΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ